

สิ่งที่ผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบควรทราบเกี่ยวกับรายงานผู้สอบบัญชีแบบใหม่

(ตอนที่ 1)

What Finance Executives and Audit Committees Need to Know about New Auditor's Report (Part 1)

ผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบเป็นกลุ่มบุคคลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำและนำเสนอการเงิน และการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัท ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงในรายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับการตรวจสอบงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 จะเกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อความรับผิดชอบของทั้งผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างไร บทความสองตอนต่อเนื่องกันนี้จะเสนอข้อมูลถึงสิ่งที่ท่านควรทราบ

สภาวิชาชีพบัญชีได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากการจัดอบรมและเสวนาต่างๆ ในการสร้างความตระหนักสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญนี้ตั้งแต่ปลายปี 2558 — ต้นปี 2559 โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการตรวจสอบ ผู้สอบบัญชี นักวิเคราะห์และกลุ่มบุคคลทั่วไป เพื่อให้ทราบถึงข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับรายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ทั้งในด้านประโยชน์ ผลกระทบต่อภาระหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงความกังวลเกี่ยวกับการนำเสนอเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matter - KAM) ในรายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ โดยการรวบรวมแบบสอบถามครั้งนี้มีผู้ตอบแบบสอบถามรวม 411 ราย ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบประมาณร้อยละ 60 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

จากข้อมูลการตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 74 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ารายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่มีประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ในระดับ 4-5 คือ มีประโยชน์มากถึงมากที่สุด (ตารางที่ 1)

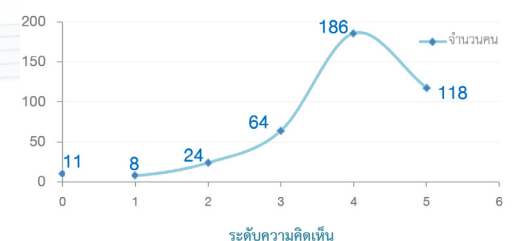
กลุ่มผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลดังนี้

- เป็นการให้ข้อมูลที่สำคัญเพิ่มขึ้นสามารถนำมาวิเคราะห์หรือทำให้เข้าใจรายงานทางการเงินได้ดีขึ้น
- กระตุ้นให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงความเสี่ยงที่ต้องให้ความสำคัญ
- ส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น
- เพิ่มความระมัดระวังรอบคอบทั้งผู้จัดทำรายงานทางการเงินและผู้ใช้รายงาน
- เพิ่มการสื่อสารถึงกระบวนการปฏิบัติงาน และเพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ใช้รายงานและกิจการ

ร้อยละ 61 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของรายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีภาระหน้าที่และค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นในระดับมากถึงมากที่สุด (ระดับ 4-5) (ตารางที่ 2)

กลุ่มผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบคาดว่าภาระและค่าใช้จ่ายที่จะต้องมีมากขึ้น ได้แก่

ระดับความมีประโยชน์ต่อกิจการและผู้ใช้รายงานทางการเงิน

ตารางที่ 1 สรุปผลความคิดเห็นเรื่องประโยชน์ของรายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ต่อกิจการหรือผู้ใช้รายงานทางการเงินเมื่อเทียบกับรายงานของผู้สอบบัญชีแบบเดิม

ระดับผลกระทบต่อภาระหน้าที่และค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 2 สรุปผลความคิดเห็นเรื่องผลกระทบจากรายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ต่อการเปลี่ยนแปลงภาระหน้าที่หรือค่าใช้จ่าย

ระดับความกังวลต่อการนำเสนอเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

ตารางที่ 3 สรุปผลความคิดเห็นเรื่องความกังวลเกี่ยวกับการนำเสนอ KAM ในรายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่

- ค่าสอบบัญชี เนื่องจากอาจต้องใช้เวลาและทรัพยากรมากขึ้น รวมทั้งเวลาในการร่างรายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการตรวจสอบและการเปิดเผยที่มีรายละเอียดมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชี ฯลฯ
- การเตรียมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ
- การสื่อสารระหว่างผู้บริหาร คณะกรรมการตรวจสอบและผู้สอบบัญชีที่ต้องมีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีความเห็นที่แตกต่างกัน
- การทำความเข้าใจเรื่อง KAM การสอบทานประเด็นต่างๆ และการปรับการกำกับดูแลให้ลึกและกว้างขึ้น

ร้อยละ 56 ของผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขากังวลเกี่ยวกับการนำเสนอ KAM อยู่ในระดับ 3-4 คือ ระดับปานกลางถึงมาก (ตารางที่ 3)

ทั้งนี้กลุ่มคณะกรรมการตรวจสอบมีความกังวลคิดเป็นร้อยละสูงกว่ากลุ่มผู้บริหาร โดยประเด็นสำคัญที่ผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบกังวลสามารถสรุปได้ดังนี้

- ความเข้าใจและการตีความของผู้ใช้รายงานทางการเงินเกี่ยวกับ KAM ผลกระทบในเชิงลบที่อาจมีการสื่อสารและอธิบายเพิ่มเติมให้แก่ผู้ลงทุน
- ความเหมาะสมในการเปิดเผยข้อมูลและวิธีการนำเสนอ เช่น การเขียนอธิบายถึง KAM การพิจารณาระดับความสำคัญว่าเรื่องใดควรเป็น KAM
- ความขัดแย้งในแนวคิดระหว่างผู้บริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ และผู้สอบบัญชีในเรื่องต่างๆ ที่มีการนำเสนอ
- เวลาที่ใช้ในการพูดคุยหารือและทำความเข้าใจกับผู้สอบบัญชีเนื่องจากการจัดทำรายงานของผู้สอบบัญชีมีระยะเวลาจำกัด และเป็นการใช้ดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี จึงอาจทำให้เกิดความแตกต่างในแต่ละบุคคล

ผลการตอบแบบสอบถามข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการตอบรับที่ดีมากจากผู้ที่เกี่ยวข้องถึงประโยชน์ที่มีต่อผู้ใช้รายงานทางการเงินจากการเปลี่ยนแปลงในรายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าจะมีผลกระทบต่อภาระหน้าที่และค่าใช้จ่าย และในเรื่องความกังวลของการนำเสนอเรื่องสำคัญในการตรวจสอบนั้นอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับสรุปผลแบบสอบถามฉบับเต็มสามารถอ่านรายละเอียดได้ที่ <http://www.fap.or.th/index.php?lay=show&ac=article&id=539932334&Ntype=30>

สภาวิชาชีพบัญชีเห็นว่าคุณภาพของรายงานทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญ และเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปปฏิบัติให้อย่างเหมาะสม จึงได้มีการเผยแพร่ข้อมูล บทความต่างๆ รวมทั้งการจัดอบรมเสวนาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีนักวิเคราะห์ และผู้ที่สนใจทั่วไป ท่านสามารถติดตามความคืบหน้าในเรื่องนี้ได้จาก <http://www.fap.or.th/index.php?lay=show&ac=article&id=539914230&Ntype=58>

ในฉบับต่อไป สภาวิชาชีพบัญชีจะนำเสนอบทความของคณะกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (IAASB) ซึ่งมีการเผยแพร่เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2559 ที่ได้รวบรวมมาจากการพูดคุย และเสวนากับผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายและคณะกรรมการตรวจสอบในระดับสากล ในประเด็นปัญหาหรือคำถามของผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบในเรื่องรายงานผู้สอบบัญชีแบบใหม่และแนวทางปฏิบัติในเรื่องเหล่านี้

The Finance Executives and Audit Committees play an important role in the company's financial reporting preparation process. Therefore, understanding the changes in the auditor's report, which will be effective for the audit of financial statements for periods ending on or after December 31, 2016 and its impact of the extended audit reports on the responsibility of the Finance Executives and Audit Committees will be a key matter. The two consecutive articles will offer more information about what is in the new auditor's report.

Federation of Accounting Professions (FAP) has gathered information from questionnaires distributed to the attendants of trainings and seminars which were conducted during late 2015 to early 2016 to raise awareness of this important change. The questionnaire respondents included senior finance executives, Audit Committees, auditors, analysts and other stakeholders. The objective was to obtain feedback from various stakeholders what they think about the new auditor's report, including the possible benefits, impact on their roles and responsibilities and their concerns about key audit matter (KAM) presented in the new auditor's report. There were 411 respondents in this survey in which the finance executives and Audit Committees accounted for approximately 60% of total respondents.

According to the survey, 74 percent of respondents viewed that the new auditor's report would benefit the stakeholders at level 4-5 which was very high to highest (Table 1) Most finance executives and Audit Committees gave their views as follows:

- The report will provide significant information supporting the analysis and better understanding of the financial statements.
- Urge users to focus on company's risks
- Enhance greater transparency
- Increase attention both preparers and users on the matters reported by the auditor
- Enhance communications about working process and increase the level of communication between users and company

การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ไม่อาจหลีกเลี่ยงข้อจำกัดจากความไม่สมบูรณ์ของการแสดงความคิดเห็น โดยมีแบบสอบถามที่ไม่ระบุระดับความคิดเห็นในบางหัวข้อประมาณร้อยละ 2-5 (0 ในตาราง หมายถึง จำนวนผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม) ระดับความเห็นมีตั้งแต่ระดับ 1-5 โดยเรียงจากน้อยไปมาก

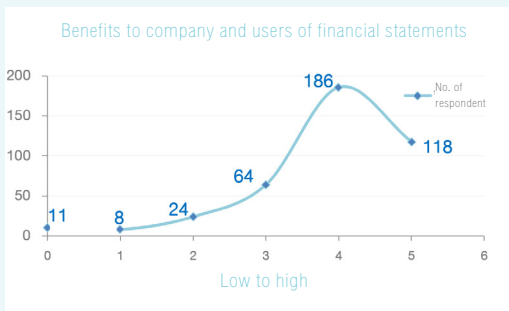

Table 1: Level of Benefits of the new auditor's report to the company and users of financial statements when compare with the existing auditor's report

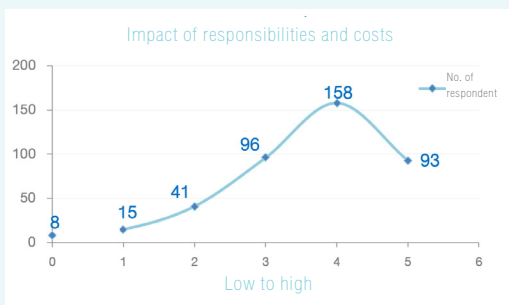

Table 2: Impact of new auditor's report on the changes in the level of responsibilities and costs

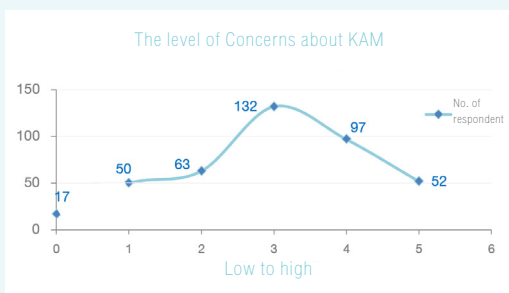

Table 3: about a The Level of concerns for presenting key audit matter in the new auditor's report

61 percent of the respondents viewed that a change of the auditor's report would create burdens, responsibilities and costs of relevant parties at level of high to highest (level 4-5) (table 2)

The finance executives and Audit Committees expected higher burdens and costs from:

- Auditing fee due to more time and resources consumed, including time for preparing a draft of new auditor's report
- Other costs in preparing information for audit, disclosures in more details and development of IT accounting system, etc.
- Enhance capability of human resources
- More communication between the Finance Executives, Audit Committees and auditors, especially when they have different opinions
- Understanding KAM and reviewing of the matters. Improving the monitoring to be deeper and broader

56 percent of the respondents had express their concerns about KAM at level 3-4 which was moderate to high (table 3)

It should be noted that the percentage of Audit Committees that were concerned about KAM was higher than the finance executives. The key issues that the finance executives and Audit Committee were concerned could be summarized as follows:

- Understanding and interpreting of KAM by users, possible on the negative views which will need more communications and explanation to the investors
- The appropriateness of the information disclosed, how KAM should be written and consideration whether the matter was KAM
- Disagreement between the finance executives, Audit Committees and auditors on matters presented as KAM
- Time to discuss with the auditor because the time for preparing a report of the auditor was limited. KAM was judgmental, thus, may be varying by each auditor

The result from the survey has shown a very positive response from relevant parties that the change of the auditor's report will benefit users of financial statements. Nevertheless, most respondents were still concerned that it would have an effect on their responsibilities and costs. It was noted that the concerns about presenting KAM were at moderate level. The full information of this survey (in Thai) is available at the following link

<http://www.fap.or.th/index.php?lay=show&ac=article&Id=539932334&Ntype=30>

FAP recognize that the quality of financial reporting is so important. For the highest benefits to all relevant parties to understand its implications of the extended auditor's report and being able to implement this appropriately, FAP has publicized information and articles, including organizing seminars and training courses for all relevant parties such as the finance executives, Audit Committees, auditors and financial analyst and others. More information (in Thai) on this subject can be found at the following link <http://www.fap.or.th/index.php?lay=show&ac=article&Id=539914230&Ntype=58>

International Auditing and Assurance Standard Board (IAASB) published an article on April 9, 2016 regarding the common questions raised by relevant parties internationally about the new auditor's report. We will share some interesting information from this article in the next issue.

There were approximately 2-5% of the questionnaires which were incompletd i.e. some questions were not answered. 0 in the table means numbers of respondents that did not answer the question. Level has the ranges from low to high (being 1- 5)